předpoklady sdělil ve svém rozhodnutí. Nemá-li strana nároku na procesní účast při zjišťování okolností, které úřad hodlá položiti za základ svého rozhodnutí podle cit. ustanovení tisk. zák., ani na to, aby jí tyto předpoklady byly sděleny v úředním rozhodnutí, nemohlo se nař. rozhodnutí dotknouti ani jejích práv procesních, když se v něm neuvádí, ze kterých skutkových předpokladů úřad vycházel, vysloviv, že povolení k pouličnímu rozšiřování tiskopisů »Képes Sportlap« neuděluje z důvodu veřejného pořádku.

Č. 10.949.

Samospráva obecní: Přirážky obecní vyměřené podle § 1 odst. 5 zák. č. 77/1927 Sb. nejsou určeny výhradně k úhradě potřeby na úroky a splátky ze zápůjček a lze výnosu přirážek takových použíti také k jiným účelům.

(Nález ze dne 19. prosince 1933 č. 21.385.)

Věc: Firma »Bodener Kohlenwerke« akc. společnosti v D. (adv. Dr. Kar. Grünbaum z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze o obecní účty.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Obecní zastupitelstvo v H. schválilo dne 13. července 1929 obecní účty za rok 1928.

V odvolání proti tomuto usnesení uplatňovala st-lka, že obec obdržela na obecních přirážkách v r. 1928 379.237 Kč 39 h a splatila na úroky a splátky ze zápůjček ve výši 326.250 Kč pouze částku 166.000 Kč, takže zbývá 160.250 Kč. Z odst. 5 § 1 zák. č. 77/27 plyne však, že z výnosu přirážek převyšujících 200% mají býti v prvé řadě hrazeny úroky a splátky zápůjček a totéž vyplývá i z ustanovení § 7 odst. 2 cit. zák.

Odvolání bylo okr. úřadem ve Falknově a další odvolání nař. rozhodnutím zamítnuto v podstatě z důvodu, že podle § 28 obec. zříz. a podle obec. fin. novel má obec zásadně volnost disponovati svými příjmy a že tato volnost není ani obmezena odst. 5 § 1 zák. č. 77/27, poněvadž jím jest normována jedině přípustnost této přirážky, neplyne však z něho, že by veškerý výnos obecní přirážky v případě použití tohoto zák. ustanovení musil býti vynaložen na dluhy. Kdyby tento důsledek byl zákonodárce chtěl, pak by byl zajisté neopomněl tak výslovně stanoviti. Jelikož tak neučinil, ponechal v platnosti zásadní volnost obecních orgánů správních určovati, kterých z docházejících příjmů bude v mezích rozpočtu používáno k úhradě těch kterých potřeb rozpočtem předvídaných a jakou měrou, ježto tato pravomoc obecních orgánů vyplývá z celého ducha obecního zřízení. Že tomu tak jest, lze dovoditi argumentací a contr. z ustanovení § 7 al. 2. Ustanovením tím zákon intenduje, aby plateb přirážkových, které přesahují rozpočtem očekávanou sumu úhrady z přirážek, bylo užito na zaplacení dluhů, pak rozpočtových schodků řádných a k snížení přirážek v budoucnu. Jest to jedno z těch ustanovení, která sledují sanační cíl v prvé řadě oddlužením obcí. V podstatě pak ustanovení to znamená, že přebytku na výnosu přirážky obecní nesmí býti užito k úhradě nějakého nového výdaje, ný-

brž jen k účelům zákonem vytčeným striktně. Že přebytkem nerozumí se normální příděl přirážkový, jest zajisté evidentní. Poněvadž pak zákon činí velmi přesný rozdíl mezi normálním přídělem přirážkovým a přebytkem na výnosu přirážek, jest usouditi, že úmyslem posléz cit. zák. bylo regulovati disposice s přebytkem na výnosu přirážkovém (tedy s veličinami rozpočtově nepředvídanými), nikoli však s normálním přirážkovým přídělem, rozpočtově očekávaným. Stížnost pak nedovozuje, že by v daném případě byl tu oproti rozpočtově nepředvídané úhradě z přirážek nějaký přebytek ze skutečně došlých přídělů přirážkových od berního úřadu, a tudíž není důvodu, aby v tom směru byla učiněna nějaká remedura. Domnívá-li se dále st-lka, že ustanovení druhé věty odst. 5 § 10 zák. č. 77/27 nasvědčuje stanovisku jí zastávanému, nutno poznamenati, že tímto ustanovením dány jsou jen zem. výboru direktivy, jakým způsobem má si počínati při poskytování dotací z vyrovnávacího fondu, nelze však z něho ničeho vytěžiti pro daný případ ani přímo ani nepřímo. Stížnost se konečně dovolává důvodů, kterých použil býv. zsv při vyřizování rekursu proti přirážce obce F. na rok 1928. Stížnost však opomněla prokázati, že obec provedla během ročního hospodaření značné přesuny (virementy), které mělo na mysli cit. rozhodnutí zsv-u, a, spokojivši se jen generelním tvrzením, nekonkretisuje náležitě své námitky. Postačí tudíž konstatovati, že úřad neshledal po inkrimované stránce nějakých podstatných závad, aniž by povinen byl tento svůj závěr blíže odůvodniti, kdyžtě vzhledem k nedostatečně konkretisované námitce nebyl vůbec povinen věcí se zabývati. Pokud pak konečně stížnost chce v obratu, kterého bylo použito na formuláři rozpočtu obecního, viděti důkaz správnosti svého tvrzení, postačí odpověděti, že pomůcka ta nemůže býti zdrojem práva z důvodů na snadě jsoucích a že tudíž by st-lce mohl se nanejvýše podařiti průkaz nesprávnosti této pomůcky.«

O stížnosti podané na toto rozhodnutí uvážil nss:

Stížnost snaží se z ustanovení odst. 5 § 1 zák. č. 77/27 dovoditi, že přirážka, vyměřená na základě tohoto zák. ustanovení, jest určena k úhradě rozpočtové potřeby na úroky a splátky ze zápůjček a že proto výnos takovéto přirážky musí býti použit nejprve k úhradě této potřeby a že upotřebení tohoto výnosu k účelům jiným jest virement, ke kterému by obec si musila zajistiti ve smyslu odst. 2 § 5 zák. č. 329/21 schválení bezprostředního úřadu dohlédacího. Nss nemohl stížnosti přisvědčiti.

Podle § 24 zák. č. 329/21 může se obecní zastupitelstvo v mezích platných zákonů usnésti na tom, aby pokud k úhradě výdajů nestačí jiné příjmy, byly vybírány v obci příspěvky (§§ 26 a 27), poplatky (§ 28), pak dávky (§§ 30, 31, 33, 34, 35 a 38) a naturální plnění (§ 39). K dávkám patří podle § 29 i přirážky k státním daním. Cit. zákon nestanoví, že by přirážky měly sloužiti pouze k úhradě určitých výdajů, a slouží tedy jejich výnos k úhradě rozpočtového schodku, jenž vyplývá z porovnání výdajů k »jiných« příjmům, t. j. příjmům uvedeným v §§ 2 a 3 cit. zák.

Toto stanovisko zákona nebylo nijak dotčeno zákonem č. 77/27. Jeho § 1 omezil dosavadní volnost svazků územní samosprávy stanoviti výši přirážek k státním daním přímým. Maximální přirážka byla stanovena

v odst. 1 a 2, resp. 3. Pro případ mimořádný bylo v odst. 5 obcím umožněno, aby vybíraly přirážky přes meze stanovené v odst. 1 a 2, pokud se týče 3. Vybírání takovéto přirážky mělo býti dovoleno obcím, které byly příliš dluhy zatíženy, takže ani z přirážek přípustných podle odst. 1 a 2, resp. 3 nemohla býti hrazena potřeba na úroky a splátky ze zápůjček. Pro tyto obce připustil zákon přirážku až do výše 300% a to za určitých podmínek tam blíže uvedených, které se připínají k výši potřeby pro úroky a splátky zápůjček a k výši očekávaného výnosu přirážek. Vyhoví-li obec těmto podmínkám, totiž, že úhrada potřebná pro tyto úroky a splátky nemůže býti kryta ani z výnosu přirážek přípustných podle odst. 1 a 2, pokud se týče 3, může býti vybírána přirážka přes tuto mez a to v takové výši, aby tato potřeba byla kryta, nejvýše ve výši 300%. Při tom vychází zákon asi z předpokladu, že potřeba pro úroky a dluhy ze zápůjček jest velmi naléhavá, poněvadž jde o právní závazek obce, takže dotyčná položka rozpočtu bude patrně v rozpočtovém roce skutečně provedena. Z tohoto ustanovení není však patrno, že by jím měla býti opuštěna dříve naznačená zásada, t. j. že slouží přirážka k úhradě všeobecného schodku rozpočtového a že by výnos přirážek měl býti vyhrazen pouze k zaplacení úroků a splátek ze zápůjček. O opaku svědčí zejména i ustanovení odst. 6 § 3, které jedná o případu, když nestačí »celková úhrada ani s výnosem nejvyšší přirážky podle § 1 dovolená k úplné úhradě rozpočtové potřeby« a které tedy vychází z předpokladu, že přirážka maximální podle § 1 slouží k úhradě rozpočtového schodku.

Pro stanovisko stížnosti nevyplývá nic ani ze slov použitých v odst. 5 § 1 »úhrada úroků a splátek ze zápůjček«, »aby potřeba byla kryta«, jak stížnost míní. Z úmyslu zákonodárce umožniti dluhy zatíženým obcím vybírání vyšší přirážky nelze dovozovati, jak to stížnost činí, že výnos přirážek zákonem měl býti určen jen k úhradě těchto dluhů. Tím, že výnos přirážek nemusí býti v prvé řadě vynaložen k zaplacení úroků a splátek ze zápůjček, není však řečeno, že obec jím může volně disponovati a nemusí se přidržeti zásady šetrnosti, neboť výnos přirážek může býti použit jen k úhradě potřeb rozpočtových a jest věcí poplatníků, aby při sdělání rozpočtu se domáhali toho, aby byly do něho pojaty jen položky, které odpovídají finanční schopnosti obce.

Pro názor stížnosti nelze nic dovozovati ani z odst. 2 § 7, poněvadž toto ustanovení týká se, jak žal. úřad správně uvedl, pouze případu, když skutečné příjmy z obecních přirážek přesahují příjmy rozpočtené. Zásadu zde vyslovenou, že takovýchto přebytků jest především použíti k zaplacení dluhů, nelze přenésti na případ odst. 5 § 1, když toto ustanovení pro použití této zásady nedává nejmenšího podkladu. — Z ustanovení odst. 5 § 10 žal. úřad vůbec nic pro spornou otázku nedovozoval, a vytýká tedy stížnost neprávem, že úřad se neměl tohoto ustanovení dovolávati. Z formulářů pro sestavení obecních rozpočtů stížnost sama již nic nedovozuje. — Z okolnosti, že odvolání neuvedlo přesně, v jakém směru se stal virement, totiž k jakému účelu byl výnos obecních přirážek použit, pokud nebyl použit k úhradě úroků a splátek ze zápůjček, žal. úřad právních následků nedovodil, nýbrž zabýval se otázkou, zdali v daném případě vůbec může jíti o virement, a dospěl k dů-

sledku, že tomu tak není, ježto podle zák. výnos přirážek není určen výhradně k zaplacení úroků a splátek ze zápůjček. Nevzešly tedy straně z této okolnosti úřadem tvrzené právní újmy a jest bezdůvodná námitka stížnosti, že strana takovýto virement řádně v odvolání uplatňovala. Úřad svůj výrok právě uvedený, jak shora naznačeno, odůvodnil. Aby úřad, který prý v případě města F. zastával jiné stanovisko, v nař. rozhodnutí se s dřívějším svým stanoviskem vypořádal, nebylo nutno, když šlo dříve o úplně jinou věc.

Nemohl tudíž nss v nař. rozhodnutí shledati ani nezákonnost, ani vady řízení a bylo proto stížnost zamítnouti pro bezdůvodnost.

Č. 10.950.

Stavební právo (Morava): Ve stavebním řízení je obec legitimována k námitce, že stav. povolení nemělo býti vyšší stolicí uděleno, poněvadž jde o stavbu v poloze odlehlé (§ 50 mor. stav. ř.).

(Nález ze dne 20. prosince 1933 č. 741/32.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 7915/29, 7918/29, 8119/29.

Věc: Obec K. proti zemskému úřadu v Brně o povolení stavby.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Manželé Ferdinand a Františka V. v M. požádali obecní radu v K. za udělení povolení k stavbě rodinného domku na parcele č.... Při komis. jednání o této žádosti namítali zástupci obce K., že stav. povolení nemůže býti uděleno, poněvadž stav. místo jest vzdálené ¾ hodiny cesty od obce K. a jest spojeno s obcí pouze polní cestou, že stavbou projektovaného domku vzniknou obci K. potíže ve výkonu zdravotní a požární policie, ježto obec jest povinna dozírati na dodržování dotyčných policejních předpisů a má pečovati o bezvadné jich provedení. To vše bylo by spojeno s velkými finančními oběťmi. Rozhodnutím obecního starosty ze 7. prosince 1930 bylo žadatelům odepřeno stav. povolení, a to v podstatě z důvodů uvedených zástupci obce při komis. řízení, jakož i z dalšího důvodu, že nebylo dosud provedeno parcelační řízení. — Toto rozhodnutí potvrzeno bylo v cestě instanční usnesením obecního zastupitelstva v K. z 23. prosince 1930.

K odvolání manželů V. zrušil okr. úřad ve Vyškově výměrem z 9. dubna 1931 usnesení obecního zastupitelstva z 23. prosince 1930 a žádané stav. povolení udělil, ježto okolnost, že stav. místo je vzdáleno od obce K. ¾ hod. cesty, neznamená ještě, že staveniště je v odlehlé poloze podle § 50 mor. stav. ř., kdyžtě staveniště ono přiléhá k okr. silnici V.-B. a je v bezprostřední blízkosti osady M. a s obcí K. je spojeno polní cestou. Kromě toho je v místě onom postaveno již několik takových domků. Námitka, že obec provedením stavby bude značně finančně zatížena zvýšením nákladu, spojeného s výkonem policie bezpečnostní a zdravotní, nemá opory v zákoně, ježto uvedené okolnosti nemohou býti důvodem, pro který bylo by lze zabrániti zastavění sporného pozemku. Okolnost, že dosud nebyla provedena parcelace, nepadá